

تربیت شنوایی و زبان آموزی مصور

www.ketab.ir

تالیف

اکرم حاج علی اکبر

انتشارات آموزش

حاج علی اکبر، اکرم، ۱۳۴۷ -

تربیت شنوایی و زبان آموزی مصور / تألیف اکرم حاج علی اکبر. - تهران: آموزش، ۱۳۸۴

۱-۴ ص: مصور، ۲۲ × ۲۹ س م.

ISBN 964-6281-73-7: ۲۰۰۰۰ ریال:

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

عنوان روی جلد: تربیت شنوایی و زبان آموزی مصور: مناسب برای کلیه کودکان پیش

دبستانی و کودکان کم شنوا یا دارای اختلالات گفتاری

۱. شنوایی ناقص در کودکان - ایران - آموزش - مصور ۲. کودکان کرولال - زبان ۳. شنوایی

ناقص در کودکان - آموزش و پرورش ۴. شنوایی ناقص در کودکان - توانبخشی ۵. زبان

آموزی. الف. عنوان. ب. عنوان: تربیت شنوایی و زبان آموزی مصور: مناسب برای کلیه

کودکان پیش دبستانی و کودکان کم شنوا یا دارای اختلالات گفتاری.

۳۰۵/۹۰۸۱۶۲

HV ۲۸۵۵ / ۲ / ۴ تا ۴

۱۱۶۹۵ - ۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

 انتشارات آموزش

تهران - خیابان برادران مظفر (صبای شمالی) شماره ۱۸۶، تلفن: ۸۹۰۴۰۰۶

نام کتاب: تربیت شنوایی و زبان آموزی مصور

مؤلف: اکرم حاج علی اکبر

ناشر: انتشارات آموزش

طراح روی جلد: لیلا شریف

چاپ و صحافی: فرشویه

تیراژ: ۳۰۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۸۴

لیتوگرافی: جوهری

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

شابک: ۷ - ۷۲ - ۶۲۸۱ - ۹۶۴
ISBN: 964 - 6281 - 73 - 7

همه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

مقدمه

یکی از مهمترین برنامه های توانبخشی شنوایی کودکان کم شنوا و اولین پیش نیاز برنامه های گفتاردرمانی کودکان دارای اختلالات گفتاری تربیت شنوایی است. انجام تمرینات تربیت شنوایی تأثیر بسزایی در افزایش توجه، تشخیص و درک اصوات در کودکان کم شنوا دارد. هدف نهایی این تمرینات شناسایی و درک اصوات گفتاری از حروف و هجاها گرفته تا کلمات و جملات است که در این مرحله آشنایی با کلمات مختلف برای درک کودک و شناسایی هر حرف در جایگاههای مختلف کلمه بشدت احساس می شود. این کتاب با توجه به کمبود منابع کمک آموزشی برای تربیت شنوایی کودکان کم شنوا و کودکان دارای اختلالات گفتاری بخصوص در مرحله شناسایی حروف، هجاها، کلمات و زبان آموزی تهیه شده است.

جمع آوری کلمات مناسب برای تمرینات مختلف در مرحله شناسایی حروف و کلمات کاری است دشوار که دست اندرکاران آموزش کودکان کم شنوا و والدین این کودکان می بایست به طور مرتب انجام دهند. بنابراین، کتاب حاضر که حاصل سالها کار و تلاش در حیطه توانبخشی شنوایی کودکان کم شنواست برای استفاده شنوایی شناسان، گفتاردرمانگرها، دانشجویان شنوایی شناسی و گفتاردرمانی، مربیان و معلمان کودکان کم شنوا و والدین کودکان کم شنوا تدوین گردیده است.

کتابی که پیش رو دارید، به صورت مصور تهیه شده تا کودک انگیزه بیشتری برای تطبیق تصاویر کتاب با اشیای موجود در محیط اطراف خود پیدا کند. وجود یک مجموعه مصور، علاوه بر بالا بردن قدرت یادگیری و اشتیاق کودک به استفاده از کتاب، مربی را در موقعیت مطلوب تری قرار می دهد تا مطالب مورد نظر را آسان تر آموزش دهد.

روش مورد استفاده در این کتاب برای شناسایی حروف، هجاها و کلمات بسیار ساده و در عین حال موثر است. بخش اول کتاب که شامل کلمات ساخته شده با ۲۸ حرف الفبای فارسی و تصاویر آنهاست که به ترتیب کلمات یک بخشی، دوبخشی، سه بخشی و

چهاربخشی تنظیم شده است. در مورد واکه ها، ابتدا هر واکه در اول کلمات به کار رفته تا کودک بهتر بتواند با صدای آن واکه آشنا شود، سپس همان واکه در وسط و آخر کلمات به کار رفته تا کودک با ترکیب آن واکه با همخوانهای مختلف نیز آشنایی پیدا کند. در مورد همخوانها، کلمات مربوط به هر هجا به طور جداگانه آورده شده است. کودک باید برای هر هجا چند کلمه یاد بگیرد. در پشت هر صفحه کلمات مصور برای هر حرف، تعداد زیادی کلمه شامل همان حرف مورد نظر آورده شده که کودک صرفاً باید حرف یا هجای مورد نظر را در آنها بیابد و یادگیری معنا و مفهوم این کلمات به هیچ وجه مورد نظر نیست. درباره روش انجام دادن تمرینات شناسایی در ابتدای این بخش توضیح داده شده است.

بخش دوم کتاب مربوط به مرحله پایانی شناسایی حروف و هجاهاست. پس از اینکه کودک توانست حروف و هجاها را به صورت تکی در کلمات شناسایی کند، نوبت به تشخیص حروفی می رسد که از نظر تولید با هم مشابهند. اغلب کودکان کم شنوا و کودکان دارای اختلالات گفتاری این حروف را با هم اشتباه می کنند؛ بنابراین، این تمرین می تواند برای شناسایی بهتر حروف مشترک المخرج به آنها کمک کند. کلمات مربوط به شناسایی حروف مشترک المخرج به صورت شناسایی حروف در اول و آخر کلمات تنظیم شده است. نحوه تمرین این مرحله در ابتدای بخش آمده است.

بخش سوم کتاب شامل کلماتی است اعم از اسم و فعل، که کودکان محدوده سنی پیش دبستان کمابیش باید بدانند. این کلمات در قسمت اسامی به صورت طبقه بندی شده ارائه گردیده است تا انتخاب کلمات ساده تر شود. دستورالعمل استفاده از این کلمات برای زبان آموزی به کودکان در ابتدای بخش آمده است.

برای استفاده بهتر از این مجموعه، بهتر است تصاویر جدا چاپ شده را بریده، رنگ آمیزی و روی کارتهای مقوایی کمی بزرگتر از تصاویر و ترجیحاً با رنگهای شاد، مثل قرمز روشن، زرد، سبز روشن و آبی روشن چسبانده شود. این کار باعث جلب توجه بیشتر کودک می شود. اگر کودک از کار با کارتهای مصور تهیه شده خسته شد، از کتاب برای نشان دادن

تصاویر استفاده کنید و در دوره آموزش هر حرف، همیشه کتاب را در دسترس خود نگه دارید تا در زمان مناسب کلمات مربوط به هجاهای مورد نظر را برای کودک تکرار نمایید. نوشتن نام هر تصویر در روی مقوا به اندازه ای که تشخیص آن برای کودک آسان باشد نیز برای یادگیری کلی خوانی بسیار مفید و موثر است. بهتر است هجای مورد آموزش در کلمه با رنگی متفاوت از بقیه حروف کلمه نوشته شود. به طور مثال، در کلمه «بادکنک» می توان هجای «با» را با رنگ قرمز و بقیه کلمه را با رنگ زرد یا سبز روشن نوشت.

هنگام استفاده از این کتاب برای کودکان کم شنوا، مهمترین نکته استفاده از سمعک قبل از شروع تمرینات است. از دیگر نکات قابل ذکر این است که در آموزش هر حرف، تنها صدای هر حرف مورد نظر است و شکل نوشتاری حروف هم صدا در کلمات مختلف مدنظر نبوده است. به طور مثال، شناسایی صدای «ز» در کلمات مورد توجه قرار گرفته و اشکال مختلف نوشتاری آن «ذ ز ض ظ» حائز اهمیت نمی باشد.

والدین و آموزش دهندگان کودکان کم شنوا و کودکان دارای اختلالات گفتاری با استفاده صحیح از این مجموعه و آموزش صبورانه، مداوم و برنامه ریزی شده می توانند شاهد موفقیت هر چه بیشتر این کودکان در حیطه زبان باشند. با این حال، در هر مجموعه ای می توان کاستیهایی را یافت که با برطرف کردن آنها حصول نتیجه مورد نظر قطعی تر می گردد. با ارائه انتقادات و پیشنهادهای خود می توانید ما را در راه رسیدن به این نتیجه یاری نمایید.

در پایان لازم می دانم از خانمها اعظم، الهام و شبنم حاج علی اکبر، نسرين مستوفیان و آقایان فرید مظاهری و قربد عبدالوهاب به خاطر همکاری در تهیه تصاویر این کتاب تشکر کنم.

اکرم حاج علی اکبر

فهرست مطالب

۷	بخش اول
۸۵	بخش دوم
۹۷	بخش سوم

www.ketab.ir